

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Mânăscuță Igor,

examinând sesizarea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, privind soluționarea conflictului negativ de competență apărut la examinarea cererii depuse de către ruda apropiată Zanosiev Ludmila și a concluziei procurorului Vereteno Oleg cu privire la revizuirea procesului penal în cauza penală nr.1-79/2011, referitor la reîncadrarea acțiunilor condamnatului Zanosiev Zaharia din art.art.42 alin.(5), 190 alin.(5) Cod penal în art.art.42 alin.(5), 196 alin.(4) Cod penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 octombrie 2023, și-a declinat competența în favoarea Curții de Apel Chișinău, pentru judecarea cererii depuse de către ruda apropiată Zanosiev Ludmila și a concluziei procurorului Vereteno Oleg, cu privire la revizuirea procesului penal în cauza penală nr.1-79/2011 cu reîncadrarea juridică a acțiunilor condamnatului Zanosiev Zaharia din art.art.42 alin.(5), 190 alin.(5) din Cod penal în art.art.42 alin.(5), 196 alin.(4) Cod penal, în favoarea Curții de Apel Chișinău.

În susținerea soluției sale, prima instanță invocă prevederile art.460 alin.(4) Cod de procedură penală, conform cărora - examinarea cererii de revizuire ține de competența Curții de Apel Chișinău.

2. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2023, a fost ridicat conflict negativ de competență în favoarea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a dispus remiterea cauzei la Curtea Supremă de Justiție, pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

În susținerea soluției sale, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a invocat că, ultima instanță care s-a pronunțat asupra fondului cauzei, în speță, este Judecătoria Chișinău, or, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, nu a fost pronunțată o hotărâre nouă, fiind menținută sentința instanței de fond; cererea de revizuire depusă de către ruda apropiată Zanosiev Ludmila, împreună cu concluzia procurorului Oleg Vereteno cu privire la revizuirea procesului penal în cauza penală nr.1-79/2011, urmează să fie adresată după competență instanței care a judecat cauza în fond – adică Judecătoriei Chișinău.

3. Examinând solicitarea de a stabili instanța competentă, în raport cu prevederile legii, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează următoarele.

În conformitate cu art.44 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de judecată, constatând că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței de judecată competente.

Potrivit art.45 alin.(1) Cod de procedură penală, când două sau mai multe instanțe se consideră competente de a judeca aceeași cauză (conflict pozitiv de competență) ori își declină competența (conflict negativ de competență), conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună.

Astfel, având în vedere că între Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani și Curtea de Apel Chișinău a apărut un conflict negativ de competență, soluționarea conflictului apărut ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Completul de judecată reține că, la 19 iunie 2019, în adresa Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Botanica, de către Zanosiev Ludmila (rudă apropiată, de gradul I) a fost depusă în interesele condamnatului Zanosiev Zaharia o cerere de revizuire în partea învinuirii ultimului în baza art.190 alin.(5) Cod penal. Totodată, se solicită trimiterea materialelor în instanța de fond din cadrul Judecătoriei Chișinău, care a pronunțat sentința de condamnare din 24 decembrie 2012, cu dispunerea suspendării executării sentinței și rejudecarea cauzei penale, cu pronunțarea unei sentințe de achitare.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Vereteno Oleg din 5 august 2019, a fost refuzat în deschiderea procedurii de revizuirii a procesului penal față de condamnatul Zanosiev Zaharia.

Ulterior, la plângerea înaintată în temeiul art.299¹ Cod de procedură penală, prin ordonanța din 24 februarie 2021 a fost dispusă anularea ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Vereteno Oleg din 5 august 2019 și dispusă reluarea investigațiilor la caz.

La 28 mai 2021, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Vereteno Oleg a întocmit concluziile în procedura de revizuire a procesului penal, prin care a hotărât trimiterea în judecată a materialului cercetării privind revizuirea procesului penal în cauza penală în privința condamnatului Zanosiev Zaharia, care a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Chișinău, sect. Botanica, din 24 decembrie 2012, la 8 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în sectorul economic, pe un termen de 3 ani, cu propunerea de a reîncadra acțiunile lui Zanosiev Zaharia, din art.art.42 alin.(5), 190 alin.(5) Cod penal în baza art.art.42 alin.(5), 196 alin.(4) Cod penal. Mai mult, în motivarea concluziilor referitoare la revizuire, procurorul conchide că, ... **prin probele acumulate în cadrul procedurii de revizuire, este confirmată nevinovăția condamnatului Zanosiev Zaharia în comiterea infracțiunilor pentru care a fost condamnat. Totodată, acțiunile lui urmează a fi reîncadrate în baza art.art.42 alin(5), 196 alin.(4) Cod penal (f.d.138 vol. VII).**

În acest sens, potrivit materialelor cauzei, actul judecătoresc contestat prin cererea de revizuire, îl constituie sentința Judecătoriei Chișinău, sect. Botanica din 24 decembrie 2012, prin care a fost condamnat Zanosiev Zaharia, în baza art.art.42 alin.(5), 190 alin.(5) Cod penal.

Urmează a se reține că, *prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015 s-a decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, ca vădit neîntemeiate, fiind menținute fără modificări sentința primei instanțe și decizia instanței de apel.*

4. Potrivit prevederilor art.460 alin.(4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01.09.2023), cererile de revizuire menționate la

art.458 alin.(3) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, sunt de competența instanței de judecată, care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei.

5. Potrivit art.2 alin.(5) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau **limitează** drepturile și libertățile omului, încalcă independentă judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale.

Totodată, art.25 alin.(3) Cod de procedură penală prevede că, competența instanței de judecată și limitele jurisdicției ei, modul de desfășurare a procesului penal nu pot fi schimbate în mod arbitrar pentru anumite categorii de cauze sau persoane, precum și pentru o anumită situație sau pentru o anumită perioadă de timp.

Conform art.3 Cod de procedură penală: alin.(1) În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească; alin.(2) Legea procesuală penală poate avea efect ultra activ, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.

În acest sens, completul de judecată atestă că, cererea de revizuire și concluziile procurorului au fost depuse, la caz, invocându-se drept temei de drept art.458 alin.(3) pct. 2) Cod de procedură penală, adică motivând în fapt că, *s-au stabilit circumstanțe noi sau recent descoperite de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, ar dovedi că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă.*

Prin prisma normelor de drept enunțate anterior (la pct.5 din prezenta decizie), modificările privind competența instanțelor de judecată operate la art.460 alin.(4) Cod de procedură penală, prin Legea nr.246 în vigoare din 01.09.2023, se stabilește a fi competentă prima instanță (care la data înregistrării cererii de revizuire și concluziilor procurorului, era competentă să examineze chestiunea privind procedura de revizuire) – adică Judecătoria Chișinău. Or, în eventualitatea pronunțării unei soluții de respingerea a cererii, revizuentul î-și v-a păstra drepturile sale procedurale de a ataca cu apel și (după caz) cu recurs, hotărârile judecătorești.

6. În conformitate cu art.art.44-45 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Stabilește competență - Judecătoria Chișinău, pentru examinarea cererii de revizuire depuse de către ruda apropiată Zanosiev Ludmila și a concluziei procurorului Vereteno Oleg, cu privire la revizuirea procesului penal în cauza penală nr.1-79/2011, privind reîncadrarea acțiunilor condamnatului Zanosiev Zaharia din art.art.42 alin.(5), 190 alin.(5) Cod penal, în baza art.art.42 alin.(5), 196 alin.(4) Cod penal.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor